T014 BD V 196-CQH-P15 Đức Phật Ăn Lúa Ngựa-Trung Bổn Khởi

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

Phaåm 15: ÑÖÙC PHAÄT AÊN LUÙA NGÖÏA

Baáy giôø Ñöùc Phaät töø Ba-hoøa-ly cuøng moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò Tyø-kheo trôû veà khu laâm vieân Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc. Khi aáy ôû giöõa bieân giôùi nöôùc Xaù-veä coù moät ñòa phöông teân Tuøy-lan-nhieân, taïi ñoù coù moät Baø-la-moân teân A-kyø-ñaït, laø ngöôøi ña trí thoâng minh, nhaø cöûa giaøu coù khoâng ai saùnh baèng. Moät hoâm, vò Baø-la-moân ñi ñeán nhaø cuûa A-nan-baân-kyø baøn baïc coâng vieäc. Sau khi xong vieäc, oâng hoûi Tu-ñaït: –Hieän nay taïi vuøng naøy coù vò Thaùnh nhaân naøo xöùng ñaùng laø Baäc Toân Sö khoâng? Tu-ñaït ñaùp: –OÂng chöa nghe sao? Coù vò Vöông töû doøng hoï Thích xuaát gia hoïc ñaïo, nay ñaõ thaønh ñaïo, hieäu laø Phaät. Hình töôùng dung maïo cuûa ngöôøi ñeàu raát ñeïp, chaúng phaûi laø baäc maø ngöôøi ñôøi deã gaëp, oai nghi cuûa ngöôøi raát ñoan chaùnh, thanh nhaõ. Ngaøi soi chieáu laøm tieâu töø caáu nhieãm, phieàn naõo trong taâm nieäm chuùng sinh; laø Baäc ñaõ theå ñaït trí tueä thaàn thoâng, bieát roõ nguoàn coäi cuûa muoân loaøi. Caùc vò Trôøi, Roàng, Thaàn ñeàu thôø kính. Moãi phaùp ngöõ cuûa Ngaøi giaûng, yù nghóa ñeàu roõ raøng, thuaàn nhaát ñöa ñeán giaûi thoaùt, khoâng theå duøng trí tueä le loùi nhö ñom ñoùm cuûa toâi maø noùi heát ñöôïc. A-kyø-ñaït ñöôïc nghe ñöùc haïnh sieâu vieät cuûa Theá Toân, trong loøng raát hoài hoäp lieàn hoûi: –Hieän nay Ñöùc Phaät ngöï ôû ñaâu? Toâi coù theå gaëp ñöôïc khoâng? Tu-ñaït traû lôøi: –Ngaøi truï taïi tinh xaù Kyø hoaøn ôû gaàn ñaây, ñang roäng môû tuyeân baøy dieäu phaùp. Saùng ngaøy mai A-kyø-ñaït ñeán tinh xaù Kyø hoaøn. Vöøa vaøo cöûa, nhìn thaáy Phaïm töôùng uy nghi raïng rôõ cuûa Ñöùc Phaät, trong loøng oâng khôûi leân nieäm cung kính, lieàn tieán ñeán phía tröôùc laïy döôùi chaân Ñöùc Phaät, roài ngoài qua moät beân. Ñöùc Phaät thuyeát phaùp cho oâng nghe, taâm A-kyø-ñaït raát vui möøng phaán khôûi laäp töùc rôøi khoûi choã ngoài thænh caàu Ñöùc Phaät vaø chö vò Tyø-kheo Taêng höùa nhaän ñeán Tuøy-lan-nhieân giaùo hoùa trong ba thaùng. Ñöùc Phaät duøng tueä quaùn, bieát roõ nhaân duyeân trong quaù khöù neân im laëng nhaän lôøi thænh caàu. A-kyø-ñaït ñöôïc Ñöùc Phaät höùa nhaän voäi töø giaõ quay veà nöôùc. Trôû veà nhaø, A- kyø-ñaït chuaån bò, saép xeáp vaät duïng, vaät thöïc ñeå cuùng döôøng ñeàu laø nhöõng thöù quyù giaù, ngon ñeïp nhaát. Ñeán ngaøy ñoù Ñöùc Phaät cuøng naêm traêm Tyø-kheo Taêng ñi tôùi Tuøy-lan-nhieân. Ngay khi aáy A-kyø-ñaït bò thieân ma meâ hoaëc, loøng chìm ñaém trong naêm duïc: 1. Vaät trang söùc quyù baùu; 2. Nöõ nhaïc; 3. Y thöïc; 4. Vinh lôïi; 5. Saéc duïc; neân oâng ta ra nhaø sau leänh cho ngöôøi giöõ cöûa: – Trong ba thaùng, khoâng ñöôïc tieáp khaùch baát keå laø ngöôøi sang hay keû heøn. Phaûi tuaân leänh cuûa ta. Ñöùc Nhö Lai ñeán nhaø A-kyø-ñaït nhöng cöûa ñoùng kín khoâng vaøo ñöôïc neân beøn ñeán nghæ trong moät ngoâi nhaø saùt beân döôùi moät caây coäi lôùn. Ñöùc Phaät baûo caùc vò Tyø-kheo Taêng: –Ñòa phöông naøy bò ñoùi keùm, ngöôøi daân laïi khoâng öa thích ñaïo, moãi ngöôøi haõy töï ñi

khaát thöïc tuøy theo choã thích hôïp. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaâng lôøi Phaät daïy, bay leân coõi trôøi Ñao-lôïi, moãi ngaøy ñoä caùc thöù thieân thöïc töï nhieân. Ba ngaøy sau, chuùng Taêng ñi khaát thöïc treân caùc coõi trôøi trôû veà. Luùc ñoù coù moät ngöôøi laøm ngheà huaán luyeän ngöïa laáy bôùt phaàn luùa maïch cuûa ngöïa daâng

cuùng cho Ñöùc Phaät vaø vò Tyø-kheo kia. Toân giaû A-nan laáy baùt ñöïng phaàn luùa maïch aáy, trong loøng ñau xoùt noùi: –Höông vò thôm ngaùt trong caùc moùn thieân thöïc cuûa caùc vò trôøi, caùc moùn aên cuûa quoác vöông cuùng döôøng, moãi thöù ñeàu coù höông vò thôm ngon coøn khoâng theå xöùng daâng cho Ñöùc Theá Toân. Nay loaïi luùa maïch naøy voâ cuøng thoâ dôû coù theå naøo laïi ñem noù cuùng döôøng cho Ñöùc Phaät sao? Toân giaû ñem phaàn luùa maïch ñöôïc cuùng döôøng ñeán baûo moät baø laõo: –Ñöùc Phaät laø Baäc voâ cuøng toân kính, laø Baäc Phaùp Ngöï treân taát caû. Nay toâi muoán laøm côm cuùng cho Ngaøi, mong laõo baø naáu giuùp. Coâng ñöùc aáy thaät lôùn voâ cuøng. Baø laõo traû lôøi Toân giaû A-nan: –Toâi baây giôø ñang baän vieäc, khoâng theå naáu ñöôïc. Moät baø laõo ôû gaàn ñoù nghe ñöôïc lôøi ca ngôïi Ñöùc Phaät, Theá Toân beøn chaïy tôùi xin naáu côm hoä. Toân giaû A-nan chaáp nhaän lieàn nhôø baø laõo naáu. Ñöùc Phaät ñoä thöïc xong, chuù nguyeän. Loøng Toân giaû A-nan nhö thaét laïi. Ñöùc Phaät muoán giaûi toûa taâm nieäm cuûa A-nan neân trao phaàn côm coøn laïi cho Toân giaû. Ngaøi A-nan thaáy côm aáy coù ñuû traêm höông vò thôm ngon, theá gian chaúng theå coù ñöôïc. Taâm Toân giaû A-nan ñöôïc giaûi toûa, baïch Phaät: –Dieäu ñöùc cuûa Nhö Lai thaät khoâng theå nghó baøn. Baáy giôø Ñöùc Nhö Lai muoán ñeán nöôùc Baït-kyø, neân truyeàn baûo ngaøi A-nan ñeán baùo tröôùc cho tröôûng giaû A-kyø-ñaït. Toân giaû A-nan vaâng leänh laäp töùc ñeán baùo tin. A-kyø-ñaït taâm yù vaãn chöa tænh ngoä thaáy Toân giaû A-nan ñi ñeán, lieàn hoûi: –Ñöùc Nhö Lai hieän nay ñang ôû ñaâu? Toân giaû A-nan baùo tin: –Tröôùc ñaây Theá Toân ñaõ nhaän lôøi thænh caàu cuûa oâng neân trong ba thaùng qua Ngaøi ñaõ truï taïi ñaây. Baäc Toân quyù khoâng noùi hai lôøi. Nay ñaõ xong ba thaùng neân ñeán caùo töø oâng ñeå ra ñi. A-kyø-ñaït nghe Ñöùc Phaät ban aân ñeán giaùo hoùa maø baûn thaân khoâng kòp cuùng döôøng neân loøng buoàn lo laãn loän lieàn chaïy ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët saùt ñaát ñaûnh leã baøy toû: –Con thaät toäi loãi, bò maøn si aùm che phuû neân ñaõ khoâng giöõ troøn lôøi höùa. Cuùi mong Ñöùc Theá Toân töø bi tha thöù toäi naëng naøy cuûa con. Ñöùc Phaät baûo vò Phaïm chí: –Ta ñaõ roõ taám loøng chí thaønh cuûa oâng. A-kyø-ñaït möøng vui ñeán tröôùc Ñöùc Phaät baïch: –Cuùi xin Theá Toân ôû laïi baûy ngaøy ñeå con ñöôïc cuùng döôøng. Vì vöøa ñeán ngaøy maõn haï neân Ñöùc Phaät nhaän lôøi. Ñeán ngaøy ñoù, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát cuõng töø coõi trôøi ñi xuoáng. Sau leã töï töù, Ñöùc Phaät saép khôûi haønh ñeán nöôùc Baït-kyø. A-kyø- ñaït ñem taát caû ñoà cuùng döôøng coøn dö baøy ra khaép maët ñaát muoán ñeå Ñöùc Phaät daãm ñaïp leân ñi qua. Ñöùc Phaät baûo vò Phaïm chí: –Taát caû löông thöïc, luùa gaïo vaø trai phaåm ñeå aên, khoâng neân laáy chaân daãm leân treân. Ñöùc Phaät thoï nhaän söï cuùng döôøng aáy, chuù nguyeän baèng baøi keä: Phaùi ngoaïi ñaïo tu haønh Sieâng thôø löûa toái thaéng Hoïc vaán ngaøy moät cao Thoâng nghóa laø baäc nhaát. Moïi

ngöôøi ñoàng kính ngöôõng Ñöùng ñaàu Giaù-ca vöông

Soâng ngoøi nguoàn suoái chaûy Bieån lôùn saâu thaéng vöôït, Tinh tuù truï khoaûng khoâng Maët trôøi, traêng saùng nhaát Phaät xuaát hieän theá gian Thoï thí, phöôùc toái thöôïng. Taâm A-kyø-ñaït vui möøng, giaûi toûa moïi phieàn naõo raøng buoäc, lieàn ñöôïc phaùp nhaõn thanh tònh. Moïi ngöôøi giaø treû ôû trong nöôùc ñeàu phaùt taâm höôùng theo ñaïo, ñeán tröôùc laïy döôùi chaân Ñöùc Phaät roài hoan hyû ra veà. Baáy giôø Toân giaû A-nan nöông theo oai thaàn cuûa Ñöùc Phaät, bieát trong taâm caùc Tyø-kheo coù moái nghi lôùn, neân baïch Ñöùc Phaät: –Ñöùc Nhö Lai thaàn thoâng dieäu duïng, Tam ñaït1 roäng chieáu, bieát roõ moïi taâm nieäm cuûa chuùng sinh do nhaân duyeân gì khôûi, khoâng roõ vì sao coù luùc phaûi aên luùa maïch? Mong Ñöùc Phaät giaûng baøy ñeå giaûi toûa moái nghi cuûa chuùng Taêng. Ñöùc Phaät daïy caùc vò Tyø-kheo: –Trong quaù khöù laâu xa veà tröôùc, coù moät nöôùc lôùn teân Baøn-ñaàu-vieät do vò vua teân Taàn-ñaàu thoáng lónh. Vua coù moät thaùi töû teân laø Duy-veä xuaát gia hoïc ñaïo. Khi thaønh töïu Phaät quaû vaãn laáy teân laø Duy-veä coù töôùng toát uy ñöùc ñöùng ñaàu trong caùc Ñöùc Phaät ôû quaù khöù, giaùo phaùp cuûa Ngaøi cuõng theá, coù saùu vaïn hai ngaøn (62.000) Tyø-kheo theo haàu. Ñöùc phuï vöông daâng cuùng trai thöïc cho Ñöùc Phaät vaø chö vò Tyø-kheo Taêng neân cho ngöôøi chuaån bò trai leã, trang hoaøng baèng traøng phan quyù nhaát theá gian, trong thaønh ñöôïc söûa sang, saép xeáp thaät huy hoaøng, traùng leä. Khi aáy coù moät Phaïm chí ñöùc haïnh thanh cao, cuøng caùc ñeä töû coù vieäc phaûi vaøo thaønh. Vò Phaïm chí thaáy vaäy neân hoûi moïi ngöôøi: –Coù leã hoäi gì ñaëc bieät maø trang hoaøng röïc rôõ nhö vaäy? Ngöôøi ñi ñöôøng ñaùp: –Vò thaùi töû con vua Taàn-ñaàu ñaéc ñaïo, hieäu laø Phaät. Hoâm nay vì vua vaø quan daân thieát leã cuùng döôøng neân Ñöùc Phaät saép ñeán ñaây. Vò Phaïm chí noùi: –Ngöôøi ñôøi thaät meâ muoäi, toån phí daâng moùn aên cao sang cho vò aáy laøm gì. Theo lôøi oâng noùi thì vò aáy chæ xöùng ñöôïc aên luùa maïch cuûa ngöïa. Naêm traêm ñeä töû cuõng ñoàng thanh khen thaày noùi phaûi. Trong nhoùm coù moät ngöôøi leân tieáng can thaày: –Lôøi thaày noùi thaät chaúng ñuùng. Thaày neân noùi: “Ñöùc haïnh cuûa vò aáy thaät ñaùng toân kính, xöùng ñaùng thoï nhaän côm cuûa chö Thieân”. Ñöùc Phaät daïy caùc Tyø-kheo: –Vò Phaïm chí coù ñöùc haïnh thanh cao luùc aáy chính laø thaân Ta, naêm traêm vò ñeä töû nay chính laø caùc oâng, coøn ngöôøi can giaùn vò thaày luùc aáy laø Xaù-lôïi-phaát. Ta gieo caùi nhaân aáy ñeán nay môùi hoaøn traû xong. Ñöùc Phaät daïy baûo caùc vò Tyø-kheo: –Caùc oâng moãi ngöôøi phaûi giöõ gìn taâm, mieäng, caån thaän chôù buoâng lung. Vieäc thieän, aùc seõ ñi theo con ngöôøi, duø laâu xa vaãn khoâng maát. Caàn phaûi tu taäp trí haïnh môùi coù theå nhôø ñoù ñaéc ñaïo. Caùc oâng theo quaû baùo phaûi hoaøn traû cuûa Ta thì toû töôøng. Caùc vò Tyø-kheo nghe phaùp xong ñeàu hoan hyû vaâng lôøi Phaät daïy ñeå tu taäp.

1. Ibid, Trung Boản Khôûi Q.thöôïng, p.39 & 40.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.